

Schade door overstroming ongedekt

De publiek-private overstromingsverzekering is door het demissionaire kabinet afgeblazen. Een lastenverzwaring noemt het kabinet nu niet verantwoord. Het Verbond van Verzekeraars heeft begrip voor het besluit maar spreekt van een gemiste kans. Overstromingsschade is nu uitgesloten bij woningverzekeringen.

'Er is nu sprake van een ad-hocsituatie. Als er nu iets gebeurt, betaalt de overheid. Die rekening betaalt de belastingbetaler, dat is onwenselijk', meent Wouter Botzen van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU). Een overstromingsverzekering biedt volgens de onderzoeker een oplossing voor dit probleem. 'Dan bouw je als overheid samen met de verzekeraars reserve op en kun je Nederlandse overstromingsrisico's spreiden op internationale verzekering- en kapitaalmarkten. Dan spreek je niet altijd belastinggeld aan.'

'Eigenlijk rekent de overheid erop dat er niets gebeurt en dat is een

slechte zaak', vervolgt Botzen. Hij wijst erop dat dijknormeringen uitgaan van het hoogste waterpeil en niet van de kwaliteit van dijken. 'Neem nu de dijkdoorbraak in Wilnis. Daar voldeed de hoogte van dijk, maar was de dijk zelf verzwakt. Dit geeft aan dat er altijd een kans bestaat dat een overstroming plaatsvindt en dat een efficiënte schaderegeling van belang is.' Volgens hem gaan Nederlanders te veel uit van deze schijnveiligheid.

Zelf maatregelen nemen

'Een verzekering met op risico gebaseerde premies zou een goede prikkel geven om hen te laten beseffen dat er een overstromingsrisico bestaat', aldus de onderzoeker. De verzekering zou woningeigenaren in kwetsbaar rivierengebied kunnen stimuleren om maatregelen te nemen die schade tijdens overstromingen beperken. 'Een verzekeringspremie kan bijvoorbeeld omlaag als een verzekerde geen parket op de begane grond legt', verklaart

Botzen. Ook projectontwikkelaars zouden volgens hem een belangrijke bijdrage kunnen leveren door overstromingsbestendig te bouwen. 'Aansluitpunten van elektra zouden in risicogebieden niet op vloerniveau, maar een meter hoger kunnen worden aangelegd. Een ander voorbeeld is het plaatsen van cv-installaties op hoge verdiepingen.'

Plannen in de ijskast

De discussie over een mogelijke overstromingsverzekering werd in 1992 actueel na wateroverlast in Limburg. In 2005 lanceerde een taskforce het idee voor een publiek-private overstromingsverzekering dat is ondersteund door onderzoek aan de VU. Die plannen staan nu in de ijskast van het demissionaire kabinet. Het Verbond van Verzekeraars hoopt na de verkiezingen op een politieke heroverweging.

Omgekeerde prijsvraag voor gemeenten

Architectenbureau rondaywinkelaararchitecten uit Amsterdam draait komende weken een veelvoorkomende gang van zaken om. Het bureau heeft een prijsvraag uitgeschreven waarbij gemeenten mee kunnen dingen naar het ontwerp Watergaten.nl. 'Misschien klinkt het een beetje arrogant, maar we tonen wel initiatief in deze lastige tijden', licht Maxim Winkelaar toe.

Het omkeren van een ontwerpwedstrijd werd mede door de economische malaise ingegeven. De crisis zorgt voor beduidend minder waterwoonprojecten. En wanneer gemeenten een architectenbureau in de arm nemen, is het niet ongewoon dat tientallen bureaus meedingen naar de uiteindelijke opdracht. 'Aan de bak komen is heel, heel erg lastig. Het is soms net een loterij', zegt Winkelaar.

Overtuigd van het eigen ontwerp Watergaten.nl – drijvend wonen in een betonbak met als bijkomend voordeel een buitenruimte – is daarom gekozen voor de omgekeerde ontwerpwedstrijd. Gemeenten kunnen meedoen door ideeën aan te reiken waar zij graag de waterwoningen zouden willen realiseren. 'Wat het meest ambitieuze plan is wordt bepaald door een vakjury van vier personen. Er wordt uiteindelijk één winnaar gekozen. Als prijs zullen wij het plan van de winnende gemeente op stedenbouwkundig niveau uitwerken. Ons uiteindelijke doel is om Watergaten.nl daadwerkelijk te realiseren', legt Maxim Winkelaar uit.

Het architectenbureau mikt vooralsnog op 30 deelnemende gemeenten. Medio mei sluit de inzendingstermijn voor de prijsvraag.